риска, творческому подходу к решению возникающих перед ними задач, развитию инновационного мышления.

Список использованной литературы

1. Батракова, Л.Г., Инновации в сфере образования: экономические аспекты / Л.Г. Батракова // Ярославский педагогический вестник – 2012. – № 4. – Том I (Гуманитарные науки). – С. 121–124.
2. Сахарова, М.А. Инновации в сфере образования / М.А. Сахарова // Научный электронный архив [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://econf.rae.ru/article/6460. – Дата доступа: 28.09.2020.

УДК 378

УВАХОДНЫ КАНТРОЛЬ ВЕДАЎ ЯК СРОДАК ДЫЯГНОСТЫКІ І ІНСТУМЕНТ КАРЭКЦЫІ НАВУЧАЛЬНАГА ПРАЦЭСУ (НА ПРЫКЛАДЗЕ ГІСТАРЫЧНЫХ ДЫСЦЫПЛІН)

С.В. Мяньчэня, старшы выкладчык
БДАТЎ, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь

Анатацыя: Артыкул прысвечаны выкарыстанню магчымасцей уваходнага кантроля ведаў ва ўмовах масавай адукацыі
Abstract. The article is devoted to the use of input control of knowledge in the context of mass education
Ключавыя словы: уваходны кантроль ведаў, методыка выкладання
Keywords: input knowledge control, teaching methods

Увядзенне

У сучасным грамадстве адбываюцца карэнныя змены ў сістэме вышэйшай адукацыі, якая пачынае насіць масавы характар, што ў пэўнай ступені адпавядае запыту грамадства і працадаўцаў. У сувязі з тым, што колькасныя змены, могуць выклікаць якасныя – масавая адукацыя азначае як розны ўзровень ведаў людзей, якія прэтэндуюць на атрыманне дыплома, розную ступень іх матывацыі да навучання, пры тым, што, трапіўшы ва аўдыторыю, яны знаходзяцца ў аднолькавых умовах. Адказам на масавую вышэйшую адукацыю стаў Балонскі працэс, да якога Рэспубліка Беларусь далучылася 14 мая 2015 г. Сутнасць дадзенага працэсу не толькі ў вызначэнні двух ступеней вышэйшай адукацыі і магчымасці адукацыйнай мабільнасці, але і ў пэўным размежаванні студэнтаў па ўзроўню падрыхтоўкі (праз крэдытна-модульную сістэму і заданні рознага ўзроўню). Калі першыя, знешнія праявы, былі ўспрыняты беларускай сістэмай вышэйшай адукацыі, то рэалізацыя другіх ва ўмовах паточна-групавой сістэмы не адбылася ў поўнай меры. Важным інстументам дыягностыкі падрыхтоўкі студэнтаў з’яўляецца ўваходны

кантроль ведаў, выкарыстанне якога ў сучасных умовах ці абмежавана, ці носіць фармальны характар.

Асноўная частка

Уваходны кантроль ведаў прымяняецца для дыягностыкі ўзроўня падрыхтоўкі студэнтаў, выяўлення рэштквавых ведаў (у выпадку, калі дысцыпліна працягвае школьны прадмет). У выпадку з замежнай мовай уваходны кантроль дапамагае сфарміраваць групы ў адпаведнасці з моўнымі навыкамі. Гэтая мера працуе, бо, натуральна, што студэнт, які дрэнна валодае мовай, не можа прадуктыўна працаваць сярод тых, хто лепш падрыхтаваны. Арыентацыя выкладчыка на слабейшых, робіць вывучэнне дысцыпліны, у падобным фармаце, немэтазгодным для астатніх і дыскрэдытуе сістэму адукацыі ў цэлым.

Падобны падыход важны і пры вывучэнні гістарычных дысцыпліп у ВНУ тэхнічнага профіля. Складваецца ўражванне, што гуманітарныя дысцыпліны (у тым ліку і гістарычныя) не ўпісваюцца ў канцэпцыю практыкаарыентавай адукацыі, што, разам з пераходам на двухузроўневую ступень “бакалаўр-магістр”, вядзе да скарачэння колькасці гадзін, якія адводзяцца на іх вывучэнне. Адным з довадаў, які апраўдвае дадзены працэс – дубліраванне дысцыплін са школьнай праграмай. На наш погляд, мэта гістарычных дысцыплін у ВНУ гэта фарміраванне навыкаў аналіза сацыяльна-эканамічных і грамадска-палітычных працэсаў як мінулага, так і сучаснага, што з’яўляецца важным этапам у падрыхтоўцы спецыяліста і выхаванні грамадзяніна. Аднак аналіз падзей немагчымы без ведання фактaлогіі, якая закладваецца на школьным этапе, і калі падобныя рэштквавыя веды адсутнічаюць, перад выкладчыкам паўстае задача іх фарміравання.

Нават пры адсутнасці магчымасці рознаўзроўневых груп, уваходны кантроль ведаў дазваляе вырашыць шэраг задач:

1. выявіць сярэдні ўзровень ведаў, для разумення ступені падрыхтаванасці аўдыторыі. Пры гэтым праверка можа быць праведзена ананімна, што выступіць дадатковым стымулам для самастойнага адказа, без спісвання.

2. выявіць студэнтаў з лепшай падрыхтоўкай, пры працы з якімі можна будзе звярнуць увагу на дадатковыя заданні аналітычнага і творчага профілю; а таксама тых студэнтаў, чый узровень падрыхтоўкі ніжэйшы за сярэдні, якім могуць дапамагчы ў паспяховым засваенні матэрыяла і фарміраванні вызначаных кампетэнцый дадатковыя кансультацыі, ці пэўная літаратура.

3. вызначыць праблемныя тэмы, ці перыяды гісторыі, пры вывучэнні якіх трэба звярнуць больш увагі. Сучасная праграма па дысцыпліне “Гісторыя Беларусі ў кантэксце еўрапейскай цывілізацыі” прадугледжвае 9 лекцый, астатні матэрыял выносіцца на самастойную працу. Карэкціроўка зместа лекцый, улічваючы шырокую фармуліроўку тэм, як

напрыклад “Дзяржаўныя фарміраванні на тэрыторыі Беларусі ў IX – XVIII стст.” не будзе з’яўляцца адыходам ад праграмы. Калі ж праблемная тэма выпадае на семінарскі занятак, ці кантралюемую самастойную працу, тут спатрэбяцца метадычныя рэкамендацыі і дадатковыя заданні ў выглядзе паведамленняў.

4. вызначыць праблемную сферу ў рэштковых ведах. Як паказвае вопыт, адной з галоўных праблем студэнтаў з’яўляецца дэперсаніфікацыя гісторыі – частка не здольна вылучыць нават 3 гістарычных дзеячаў Беларусі. Праз вывучэнне дзейнасці асоб фарміруюцца гістарычныя вобразы і адбываецца разуменне, тых працэсаў у якіх яны жылі. Уваходны кантроль ведаў дае магчымасць вызначыць той спіс асоб, на якіх трэба звярнуць увагу ў працэсе выкладання.

У залежнасці ад пастаўленых задач выкладчык можа звярнуцца да ананімнай ці персанальнай формы ўваходнага кантроля ведаў. Што ж датычыцца зместа кантроля, то тут, на наш погляд, з’яўляецца мэтазгодным выкарыстанне заданняў на разважанне. Так адно з пытанняў можа быць сфармуліравана наступным чынам: “Вызначце адметных асоб/адметныя падзеі з гісторыі Беларусі?”. Разгорнуты адказ на такія заданні дазваляе вызначыць аналітычныя здольнасці студэнта і яго ступень валодання факталогіяй. Выкарыстанне тэставых заданняў пры дадзеным тыпе кантроля не з’яўляецца эфектыўным.

Заключэнне

Усё сказанае вышэй адзначае, што ва ўмовах масавай адукацыі ў Беларусі дадатковая адказнасць кладзецца менавіта на выкладчыка. З дапамогай уваходнага кантроля ведаў ён можа павысіць эфектыўнасць сваёй працы – засваенне атрыманых ведаў і навыкаў студэнтамі. Гэтая праца патрабуе дадатковых намаганняў. Пры адсутнасці матывацыі з боку студэнтаў і падтрымкі адміністрацыі імкненне працаваць па шматузроўневай сістэме можа знікнуць.

Такім чынам, выкарыстанне ўсіх магчымасцей уваходнага кантроля ведаў дазваляе скарэктаваць працэс навучання і зрабіць яго больш эфектыўным.

УДК 37.026.04

О НЕКОТОРЫХ АСПЕКТАХ ПРИМЕНЕНИЯ МУЛЬТИМЕДИА-ПРЕЗЕНТАЦИЙ В КОНТЕКСТЕ ПРЕПОДАВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ГУМАНИТАРНЫХ ДИСЦИПЛИН

А.Ю. Опарин, старший преподаватель
БГАТУ, г. Минск, Республика Беларусь

Аннотация. В статье речь идёт о негативных аспектах применения мультимедиа-презентаций, связанных с преподаванием социально-